

عنوان مقاله:

بیستون؛ دی روز ... ام روز

محل انتشار:

پژوهش های زبانی، دوره 7، شماره 1 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

آزیده مقدم - استادیار گروه فرهنگ و زبان های باستانی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

«بیستون» علاوه بر جایگاه نام بانویی نژاده است که ذکرش در کتاب پهلوی ایادگار زیریران رفته است. در این مقاله تلاش شده تا ضمن ارائه روش درست خوانش گونه پارسی میانه واژه باستانی *baga-stāna- در متون پهلوی ساسانی کتابی، مفاهیم و زمینه های فرهنگی کارکردهای کهن واژه نامبرده شناسایی و تداوم کاربرد آن در فرهنگ ایران امروزی پیگیری شود. گرچه تا امروز دقیقاً مشخص نشده که *baga-stāna- جایگاه ویژه نیایش کدام خدای ایرانی بوده، اما بر بنیاد شواهد مربوط به واژه های مشتق از ریشه bag- در اوستا و متون دوره میانه، می توان این احتمال را داد که «بیستون» در مفهوم «دارنده ثروت و قدرت» به حیات خود ادامه داده باشد. این نام ایرانی در قالب نام جای و همچنین نام خاص برای مردان و زنان تا به امروز زنده است. روشی عملی برای شناسایی بازمانده های این نام در زیرفرهنگ های بومی ایران، توجه به جلوه های گوناگون فرهنگ مادی و غیرمادی و نیز گونه های گویشی است که می توانند غبار زمان را از چهره واژگان کهن بزدایند.

کلمات کلیدی:

bagah, بی (Bay)/*ب (Bē)/بی (Bī), بیستون, بغستان, بهستان, نام جای, نام خاص

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1213822>

